

פרוטוקול מס' 31/ד

מישיבת ועדת הכלכלה, מיום ג', י"ז בסיוון
תשי"ט (23.6.59), בשעה 11.15

=====

נכח: חברי הוועדה: ב. אבניאל - היו"ר
 ש. שורש
 ס. אונא
 ס. אולמרט
 י. אסא
 א. הלמי
 ע. דגני
 ע. איכילוב
 ב. אזניה
 ש. פרלשטיין

מוזמנים: מר גלאס - מטעם משרד המשפטים
 מר גבעוני - מטעם משרד האוצר
 מר מינץ - מטעם משרד התחבורה
 מר דרזין - מטעם משרד המשפטים

- סדר-היום:
1. חוק ההגבלים העסקיים
  2. חוק בדבר הפעלת רכב מנועי בבנוזין

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.

בהתאם למוסכם אמסור ראשית את רשות הדליבור לתה"כ שורש, אשר ביקש לחקן שני תיקונים בחוק ההגבלים העסקיים.

ש. שורש: אני מסיר את הצעתי. חשבתי שיעלה בידו להציע הצעה-ויחזור להסתייגות, באתי בדברים ולא הצלחתי.

היו"ר ב. אבניאל: אם כן, נשאר נוסח החוק שאושר בזמנו.

ס. אונא: אני מבקש שהנוסח האחרון של חוק המים יובא עוד פעם בוועדה. אחרי שקיבלתי אותו ראיתי שיש בו שינויים רבים במבנה, בניסוח וגם בחלוקה.

היו"ר ב. אבניאל: בהתאם להחלטתנו הקודמת, אם חבר הוועדה יבוא ויטען כי בכמה נקודות נוסח החוק אינו בהתאם להחלטת הוועדה עלינו להעמיד אותן בקודות לבירור עוד הפעם. אני מבקש שח"כ אונא, וגם חברים אחרים שירצו, יאתרו אותן בקודות שלדעתם אין הניסוח בהן תואם את החלטת הוועדה, משום שלא נוכל להעמיד את כל החוק לבירור.

חוק בדבר הפעלת רכב מנועי בבנוזין

היו"ר ב. אבניאל: עד כמה שאני זוכר ההגדרה של "מפעל" בסעיף 1 השארנו פתוחה.

(קורא את הגדרת "מפעל" מחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים).

מר גלאס:

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה כי סעיף 4 נתקבל בתיקון הבא: "צו לפי חוק זה יכול להיות כללי או לסוג מסויים של כלי רכב, לצמיתות אולתקופה מסויימת".

אני מבקש להעיר על כמה תיקונים סגנוניים שאבקש לקבל אותם.

בחוק זה אנחנו משתמשים במושג של "כלי רכב" בו בזמן שבינתיים הוחלף המונח הזה בפקודת התעבורה ואין עוד מדברים על כלי רכב אלא על "רכב" בלבד.

היו"ר ב. אבניאל: אין התנגדות.

מר גלאס:

החוק הזה מדבר אמנם על רכב, אבל הוא מדבר בעיקר על רכב מנועי. גם על רכב מנועי יש הגדרה בפקודת התעבורה ואני מוכן להקריא אותה. (קורא את ההגדרה באנגלית). אם לתרגמה לעברית אומרת הגדרה זו: "כל רכב שהוא מונע בכל צורה של כוח מכני, לרבות אופניים המונעים במוע, בין שיש לו עגלת צד או שאין לו, או שיש לו גרר, תלת-אפנוע ואפניים הנעזרים במוע, אבל להוציא רכב שהוא בעצמו גרור ע"י רכב מנועי".

הוחלט לנסח את ההגדרה של "כלי רכב" כדלהלן:
רכב מנועי" - כמשמעותו בפקודת התעבורה.

סעיף 5

לפי דעתי נצטרך למחוק הרבה סעיפי משנה בסעיף זה.

היו"ר ב. אבניאל:

לא ברור לי סעיף (1).

מ. אונא:

אדגים את הדבר לאור הצו הקיים, כי גם התקנות הקיימות היום הן תקנות מסודרות ומכוונות הוצא צו. הצו הזה אוסר התקנת מתקן המיועד להפעלת כלי רכב בחומר שאינו בנוזין. (קורא את הצו). אחרת אין באפשרותנו, במקרים כאלה, להביא את האדם לדין על עברות כאלה.

מר גלאס:

זה לא עונה לשאלה שלי. כאן יש סעיף רכב שלפיו יוכל המפקח לעשות את הכל שירצה. אם אתם מעוניינים בפרט אחד או שניים תכתבו אותם בחוק.

מ. אונא:

איננו מוכנים לקבל נוסחאות בומבסטיות גם אם אחריהן לא מסתר כלום.

היו"ר ב. אבניאל:

הצו שקרא מר גלאס אינו אופייני. הוא מכוון להתקנת קרבורטור לשימוש בנפט. אולם יש דבר אחר: לגבי הרבה כלי-רכב בארץ קיים מצב שבעל הכלי והנהג הם שני אנשים שונים. הנהג תמיד יוכל לטעון שהוא קיבל את המכונית, מילא בנוזין ואינו יודע מניין הנפט. כאן מתעוררת השאלה: מי האחראי? לי נראה שהסעיף צריך להיות מנוסח כך שתמיד יהיה אחראי בעל המכונית.

ש. שורש:

אז נכתוב בחוק מה אנחנו רוצים ולא סתם, המפקח רשאי בצו.

מ. אונא:

אנחנו מבקשים לנסח סעיף (1) כך שהוא יאמר באופן קונקרטי מה הם העניינים שבעל כלי הרכב

היו"ר ב. אבניאל:

אחראי בהם.

אשר לסעיף (2), האם אתם חושבים שבאמת צריך

לכתוב „לרבות השמוש בכוח“?

מ. גלאס:

הנסיון הוא שבת-המשפט מאד מאד רגישים בענין זה ובהעדר הוראה מפורשת נוטים לשחרר נאשמים אשר התנהגו בשימוש בכוח. ומכיוון שבענין זה עיקר הפעולה במהירות וללא מהירות ופעולה במקום עשויים להכשיל את כל פעולות הביקורת, יש צורך לומר זאת במפורש.

מ. אונא:

אני חושב שבת-המשפט בצדק רגישים לגבי דברים אלה ואין אנחנו מעונינים להקהות את רגישותם. עלינו למצוא דרכים המאפשרים את קיום החוק מבלי לפגוע באזרחים. בדרך-כלל השמוש בכוח הוא בידי המשטרה. אינני מוכן לקבוע מראש שיותר למפקח להשתמש בכוח.

ע. דגני:

אם פקח מכס מבקש מאדם שהגיע לנמל חיפה לפתוח את מזוודתו והלה מסרב, המותר לפקח

זה לפתוח אותה בהשתמשו בכוח?

מ. גלאס:

כרגע אינני יודע.

ע. דגני:

אני שמעתי שכן מותר לו. יכול להווצר מצב שצריך לבדוק את הבנזין במיכל הדלק. מכסה המיכל הוא בדרך-כלל סגור. פירוש הדבר שהפקח יבקש מהנהג לתת לו את המפתח כדי שיפתח את המיכל. אם בחוקים אחרים מזכירים את המלים האלה - לרבות השמוש בכוח - כדי להבטיח את ביצועם אין סבה למה שלא תהיינה גם בחוק זה.

ש. שורש:

אני מבין שזה הכרחי אבל הניסוח אינו מתקבל. יש דברים ספציפיים לגבי רכב. אם אינך עוצר ובודק את המכונית במקום היא נוסעת ואחרי 10 דקות אין לך כל אפשרות של בדיקה.

אני מציע שייאמר „לרבות עצירת כלי הרכב“ במקום „לרבות השמוש בכוח“. פקח יהיה רשאי לעצור מכונית ואם הנהג אינו נשמע להוראה לפתוח את המיכל יוכל הפקח לקרוא לשוטרי אשר רשאי לפתוח את המיכל גם בכוח.

ש. פרלשטיין:

אם אדם נדרש ע"י נציג החוק לפתוח את המיכל והוא אינו פתוח הרי ברור שהוא עובר עבירה. יעמידו אותו אז למשפט בעד עבירה זו. אולם אינני יכול להסכים בשום אופן למלים „לרבות השמוש בכוח“.

מ. אונא:

אני מציע להטיל עונש חסוד על מי שמתנגד לבדיקה.

ש. פרלשטיין:

שמוש בכוח בדרך-כלל קשור עם גרימת נזק לרכוש. נניח שאחרי-כן מתברר שהכל היה כשורה ולא היה

נפס בדלק. מי ישלם את הנזק?

מ. אולמרט:

אני חושב שהבטוי הזה הוא בטוי אומלל. אפילו בחוק שמגדיר את סמכויות השוטרי אינני מאמין

שכתוב „לרבות השמוש בכוח“.

הינ"ר ב. אבניאל:

דעת כל חברי הוועדה היא שיש להוציא את המלים „לרבות השמוש בכוח“. עם זאת יש שתי דעות. לפי הדעה האחת מספיק שמוחקים את המלים האלה וכאיוון לזה יוטל עונש חסוד על מי שמסרב להענות לרצונו של הפקח. הדעה השניה אומרת שבמקום המלים האלה יהיה כתוב: לרבות עצירת המכונית.

אני מציע לחלק סעיף (2) לשני חלקים: א) נקיטת אמצעים שייראו לו דרושים להבטחת קיומו של חוק זה; ב) נקיטת אמצעים, לרבות עצירת מכונית והזכות לקרוא לשוטרי, כשיש יסוד סביר להאמין שנעברה עבירה על חוק זה, כדי לאפשר או לייעל הליכים פליליים בקשר לאותה עבירה.

ראשית, אשקול אם להגיש הסתייגות בשם שר האוצר.

מ. גלאס:

שנית, עדיין לא הבינותי אם שוטר יכול לפתוח

את המיכל בכוח.

האם המלים האלה מופיעות בחוקים אחרים?

א. תלמי:

בוודאי, יש הוראות מפורשות.

מר גלאס:

אני מבקש את היועץ המשפטי להראות לי באיזה חוק אחר מופיעות המלים "לרבות השמוש בכוח"?

הי"ר ב. אבניאל:

בפקודת המלאכות והתעשיות, למשל, נאמר שאם ניתן צו סגירה אז המשטרה רשאית לסגור את

מר גלאס:

המפעל. (קורא את הסעיף)

זה עניין אחר. אם ניתן צו סגירה בוודאי שאפשר לסגור.

הי"ר ב. אבניאל:

האם יש צורך בחקיקה מיוחדת כדי ששוטר יהיה מוסמך לפתוח מיכל של בנזין בניגוד לרצון בעליו?

ש. שורש:

בוודאי שכן; לשוטר אין סמכות מכללה להשתמש בכוח.

מר גלאס:

אני מצטער שאחראי לישיבה אולם הודיעו לי כי הוועדה תחיל לדון בחוק זה רק ב-11.30.

מר גבעוני:

ברצוני לנסק את הצורך במלים "לרבות השמוש בכוח". יש כמה אפשרויות שאנחנו רואים מראש ובלי מלים אלה לא תוכל להעשות כל בדיקה הקשורה בניצוע חוק זה - בין אם זו בדיקת המיכל או בדיקת המנוע. יש סדורים שלפיהם המנוע יכול להפתח רק ע"י מכסה עליון שהפעלתו היא בידי הנהג. אם בגליל יעצרו מכונית באמצע הכביש ויחכו עד ששוטר יבוא זה לא מעשי. אינני סבור שכונות הוועדה להחזיק מכונית עצורה כאשר אפשר לתת לה לנסוע; להחזיק פקח-בודק במשך מספר שעות ע"י המכונית. אתם מעמידים את הפקחים והציבור במלחמת עצבים.

אשר לשמוש בשרירים, על כך יש לי תשובה. צדמה לי שהנסיון של שנה וחצי, מאז קיימות הוראות כאלה בחוק, הוכיח שזה לא גרם לכך שהיה באמת שמוש בכוח.

או שזה מוכיח כי המלים האלה מיותרות. הי"ר ב. אבניאל:

לא. ההרתעה היתה כל-כך גדולה שהשמוש בכוח היה מיותר. אני לא רואה כל סבה לא להכניס מלים אלה בעוד שלבודק המכס יש זכות להשתמש בכוח כאשר יש חשד של עבירה. מר גבעוני:

אולי אפשר לראות את הנוסח הזה בפקודת המכס? מ. אונג:

אני מתנגדת לתת סמכות למשטרה או לפקח להשתמש בכוח. כאשר אתה פותח סכר כלשהו ואין אתה תלוי בפסק דינו של שופט אתה פותח לפורענויות, במקרה זה פורענויות בדרכים. א. תלמי:

אם יהיה כתוב "לרבות בדיקת המנוע והמיכל"?

הי"ר ב. אבניאל:

אני מוכן להסכים אם ייאמר "לרבות פתיחת המיכל ובדיקת הדלק". ש. שורש:

חושבת שהמלה "פתיחה" מיותרת. אם אומרים "בדיקת המנוע והמיכל" ברור שזה כולל גם פתיחה. הי"ר ב. אבניאל:

אם המצב מגיע לכך שהנהג לאנותן לפקח לפתוח את המיכל אז מתחילה התגוששות ואינני יודע מה החוק יעזור אם יהיה כתוב "לרבות השמוש בכוח". מ. אולמרט:

מר גלאס:
המטכריות שלגביהן אתם רוצים לצמצם את השמוש בכוח מופיעות בסעיף (4). לבן אני מציע שנעבור לסעיף (4) ושם נוסיף, ולשם כך מותר להשתמש בכוח סכיר.

א. תלמי:
אני מציעה לאחד את שני הסעיפים - (2) ו-(4) לפנז כן יש לי כמה שאלות לגבי סעיף (4).

בסעיף זה נאמר: "עצירת כל כלי רכב והסעתו או גרירתו... וכו'". מה ז.א. "כל כלי רכב"? אם הנהג מרשה לפקח לבדוק את הדלק מדוע צריך לעצור את המכונית? ועוד: להסיע אותה, לגרור אותה וכו'?

מר גבעוני:
זה לא קשור בסרובו או אי-סרובו של הנהג אלא בדבר אחר: לפעמים אין אפשרות לבדוק את הענין במקום. לפעמים צריך לעשות בדיקה כימית.

א. תלמי:
אז יקחו דוגמה.

מ. אולמרט:
החוק הזה, בחומרת ניסוחו, מתאים לעבירות של בגד וריגול ולא לעבירה שנהג הכניס קצת נפט בבנוזין.

הוחלט:

1. למחוק את המלים "לרבות השמוש בכוח" בסעיף 5 (2)

2. לאחד סעיפים קטנים (2) ו-(4) של סעיף 5

3. נוסח הסעיף המאוחד, על לשון חלקיו, יהיה כדלהלן:

- (א) נקיטת אמצעים, לרבות בדיקת המנוע והמיכל, כשיש יסוד להאמין שנעברה עברה על חוק זה, כדי לאפשר או לייעל הליכים פליליים בקשר לאותה עבירה;
- (ג) בדיקתם של כל מיכל ומיתקן בתחנת דלק, עצירת כל כלי-רכב והסעתו או גרירתו לשם בדיקת כל חלק, מנוע, מכשיר, מיתקן או מיכל שלו וכל דלק או חומר הנראה כדלק ונשילתם של כל אלה לשם בדיקה, כשיש יסוד להאמין שנעברה עבירה על חוק זה ואין דרך אחרת לבדיקתו.

הסתייגות לחה "כ שורש המציע לכתוב, לרבות בדיקת המנוע ופתיחת המיכל"

זכות הסתייגות לשר האוצר העומד על הנוסח המקורי

ע. איכילוב:
למרות שנתקבלה החלטה לגבי סעיף 5 (4) ברצוני לנסק את הצעתי למחוק בסעיף זה את המלים "בתחנת דלק". יש דברים שהם חמורים ורציניים אבל הם צריכים להיות במקומם. כל הצעת החוק הזו מכוונת לגבי מי שמתמש ברכב שלא לא גדלק שהחוק מרשה. המטרה של החוק אינה פיקוח על מקומות בהם מוכרים דלק, ששם ימכרו את הדלק הנכון. אין זה סוד שהיתה תחנה אחת גדולה בארץ אשר סגרו אותה מפני שמצאו נפט בבנוזין שהיא מכרה. אולם הפיקוח על מוכרי הדלק אינו שייך לחוק זה אלא לחוק אחר. מי שמוכר בנוזין מהול בנפט אינו מרמה רק את הממשלה כי אם גם את הצרכן. החוק הזה בא למנוע הנעת מנוע בנוזין בדלק אחר, אבל אין להכניס בו דברים שנוגעים לפיקוח על מצרכים ושירותים.

היו"ר ב. אבניאל:
האם יש סעיף בחוק אחר העונה לדרישה לבדוק את הדלק בתחנת דלק?

מר גלאס:
יש סעיף בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים אבל הוא אינו עונה.

ע. איכילוב:
לפי איזה חוק סגרתם את התחנה הגדולה ברמת-גן לפני כמה שנים?

מר גלאס:
יכול להיות שזה היה על פי תקנות ההגנה.

היו"ר ב. אבניאל:
אם נותנים למבצעי החוק סמכויות כה רחבות לגבי בעלי כלי רכב, אינני חושב שהאסון הוא כה גדול אם הם יוכלו לבדוק גם בתחנת דלק, במקרה של חשש כי שם מערבנים דלק ומרמים את הקהל.

ש. שורש:
יש גם להביא בחשבון שיכולה להיות טענה כזו של נהג שנתפס במהילה: קניתי את הדלק בתחנה ואינני יודע כלום.

הסתייגות לחה"כ איכילוב בסעיף 5(4) המציע למחוק את המלים "בתחנת דלק".

היו"ר ב. אבניאל:
נדמה לי שהמלים בסעיף 5(3): "כניסה בכל עת ולכל מקום" מוגזמות.

מר גלאס:
אפשר להוסיף: "למעט מגום מגורים".

ע. איכילוב:
אולם כתוב במסייפא של הסעיף: "או לשם מסירת כל צו או מסמך אחר הנוגעים לביצועו". איפה מוסרים צו או מסמך? - בבית מגורים.

ד. אונגא:
אני גם לא מסכים ל"כניסה בכל עת".

הוחלט:

1. להוסיף בסעיף 5(3) את המלים: "למעט מקום מגורים";
2. אחרי המלים "בכל עת" להוסיף את המלה "סבירה";
3. להוסיף הוראה, בהתאם לנוסח המקובל בחוקים אחרים, בדבר מסירת הצו או המסמך (בדואר רשום או בדרך אחרת).

היו"ר ב. אבניאל:
אשר לסעיף 5(5), אני מציע למחוק אותו.

מר גבעוני:
אנחנו מוכנים להסכים כי סעיף זה לא יחול לגבי בעלי כלי-רכב אלא לגבי תחנות דלק בלבד.

ש. פרלשטיין:
אנחנו דנים בחוק בדבר הפעלת רכב מנועי בבנוזין ולא בתחנות דלק. אני חושב שח"כ איכילוב צדק כאשר אמר שצריך להבדיל בין כלי רכב ובין תחנות דלק.

מר גבעוני:
אני חושב שכולנו נסכים כי מוטב להסתפק בחוק אחד ולא להציע שני חוקים לאותה מטרה. הכוונה היתה להסדיר בחוק אחד את כל מה שקשור בעניין זה.

אני שוב רוצה להשתמש באותו נימוק: עד היום לא הוציאה תקנה או הוראה בדבר ניהול חשבונות; אולם מה לעשות כאשר לפעמים אחת הדרכים היחידות בכדי לבדוק אם תחנת דלק מסויימת מרמה את האוצר היא הדרך של ניהול חשבונות. ופה אני מגיע לנקודה השניה: יש גם רמאות האוצר וגם רמאות הצרכן.

ש. שורש:
אני חושב שהוראה זו חייבת להיות רק לגבי תחנות דלק. אם יהיה פיקוח על תחנות דלק זה ימנע, אולי, הצורך לבדוק בדרכים.

ע. איכילוב:

אני רוצה לשאול את באי כוח האוצר: מתי ואיך תחנות דלק יכולה לעשות מעשה הערמה? - היא יכולה למהול אחוז, שני אחוז שלושה או מכסימום ארבעה אחוז נפט בבנזין. כאשר יתפסו נהג ויעשו בדיקה של הדלק, מתי הוא יהיה עברייני? כשיש 4% נפט בבנזין או כשיש 70-80 אחוז נפט בבנזין?

ס. אונא:

אני חושב שמע"ף (5) צריך למחוק ואילו מע"ף (6) יש להגביל לגבי מסירת דו"חות ע"י תחנות דלק, במקרה שיש יסוד סביר להאמין שנעברה עבירה. האם יתכן שלפי החוק הזה יוכל המפקח להכריח את מישהו לקבל פקיד כדי שינהל את פוקסיון? זה אבסורד. אולם אני מבין שדו"חות מסויימים אפשר לחייב את בעל תחנת הדלק למסור אותם, מתוך הגבלה שיש חשש לעבירה.

ה"ר ב. אבניאל:

אנחנו מוכנים לתת את האפשרות לבדוק במקום, אם יש יסוד לחשוב שפה מוהלים נפט בבנזין, אבל איננו מוכנים להפוך את החוק הזה לחוק פיקוח מובהק.

מר גבעוני:

אפשרויות המהילה הן כמעט בלתי מוגבלות ואנחנו דברים שונים לגמרי ממה שחה"כ איכילוב מעלה על דעתו. ראשית כל, ע"י בדיקה אפשר בכלל למנוע שישתמשו בנפט, משום שיש תחנות שאינן מוכרות נפט ואין להן למה להחזיק נפט. אילו הייתה אפשרות לבדוק, עצם קניית הנפט ע"י תחנות אלה הייתה מוכיחה עברה.

הענין של פיקוח פיסי או פיקוח על סמך הנהלת חשבונות הוא ענין שמעסיק את הציבור ומנגנון המסים באופן מתמיד. נדמה לי שגם הציבור וגם מנגנון המסים הגיעו למסקנה שיש להעדיף את הפיקוח על סמך פנקסנות תחת הפיקוח הפיסי. זוהי דרך המקובלת בכל העולם ואני אינני יודע למה אתם מציעים לנו פיקוח פיסי במקום פיקוח על סמך הנהלת חשבונות.

א. תלמי:

מה ההבדל בין ניהול החשבונות שאתם מציעים לפי חוק זה ובין ניהול החשבונות לצורך מס הכנסה?

מר גבעוני:

לצורך מס הכנסה לא כל אחד חייב לנהל חשבונות. תחנות הדלק אינן חייבות לנהל חשבונות.

ה צ ב ע ה

נתקבלו שתי גרסאות לגבי מע"ף 5(5):

גרסא א' - למחוק את המע"ף;

גרסא ב' - לקבל את המע"ף בתוספת המלים, "ע"י תחנות דלק".

ה"ר ב. אבניאל:

אני רוצה להזכיר לכם כי חה"כ אונא הציע להוסיף במע"ף (6) את המלים "כשיש יסוד סביר להאמין שנעברה עבירה על חוק זה", נוסף למלים "ע"י תחנות דלק", שהן מוסכמות על דעת כולם.

מר גלאס:

התוצאה של הסייג הזה תהיה שאפשר יהיה לדרוש דו"ח רק במקרה שנתעורר חשד.

ה"ר ב. אבניאל:

אפילו יותר מזה.

מר גלאס:

זה עושה את הדבר פלסטר לחלוטין. הכוונה של מסירת דו"חות היא מסירת דו"חות תקופתיים.

ה"ר ב. אבניאל:

איננו רוצים כזה.

אני מציע לנסח סעיף (6) כך:
"מסירת דינין וחשבונות ע"י תחנת דלק".

ש. שורש:

ה צ ב ע ה

נתקבלו שתי גרסאות לסעיף 5(6):

גרסא א': "מסירת דינין וחשבונות ע"י תחנת דלק";

גרסא ב': "מסירת דינין וחשבונות ע"י תחנת דלק, כשיש יסוד להאמין שבעברה עבירה על חוק זה".

אני מבקש הסבר לסעיף (7).

ש. פרלשטיין:

בסעיף 3 נאמר: "כל מה שהמפקח רשאי לקבוע או להסדיר לפי חוק זה רשאי הוא לאסרו, להגבילו, להטיל עליו פיקוח או ביקורת, וכן להתנות בתנאים או בקבלת היתר, כללי או מיוחד". הסמכות הכללית בדבר מתן היתרים מאיסור נמצאת בסעיף 3. פסקה (7) בסעיף 5 מכילה הוראות-ביצוע: איך מגישים בקשה, לפי איזה טופס, לאיזה זמן יהיה ההיתר וכו'. זהו הצד הפרוצדוראלי של הסמכויות שהוענקו בסעיף 3. אגב, על המלה פטור אבחנו מוכנים לוותר.

מר גלאס:

המלה "התליה" היא תרגום של המלה האנגלית Suspension.

היו"ר ב. אבניאל:

האם המפקח לא יהיה רשאי לעשות מה שנובע מהסמכויות הניתנות לו בסעיף 3 אם לא יהיה

סעיף 5(7)?

מר גלאס:

יש כל מיני דברים פרוצדוראליים שצריך לקבוע אותם. למשל: דרכי המסירה של מסמכים משפטיים בקבעים בתקנות הפרוצדורה. יש דרך של מסירה לאדם ביד, יש דרך של מסירה לידי בן משפחה, ויש דרך, כשאין אף אחד בבית או שמסרבים לקבל, ע"י הדבקת ההודעה בדלת. יש גם מסירה ע"י דואר רשום.

היו"ר ב. אבניאל:

למה לא יעשו זאת בהתאם לדרכים המקובלות?

מר גלאס:

אם זה ייעשה בהתאם למקובל שוב יחמירו בתי-המשפט ויגידו שהמסירה צריכה להיות בידינו של האיש. אז כל מיני תחבולות של התחמקות יועילו לנאשם.

ש. פרלשטיין:

מה פירוש "מתן היתרים"?

מר גבעוני:

הכוונה היא למתן היתר לשמוש בנפט לצורך נסיונות במנועים. אם הטכניון, למשל, ירצה לעשות נסויים במנועים יקבל היתר מיוחד לכך.

ש. פרלשטיין:

אינני מתנגד למתן היתרים לצרכים אלה, אבל לא מתקבל על הדעת כי המפקח יוכל לתת היתרים כראות עיניו לכל מי שהוא רוצה.

היו"ר ב. אבניאל:

אבחנו מבקשים שמתן היתר יוגבל באיזור צורה כדי שלא תהיה אפשרות של פבוריזציה.

מר גלאס:

בקשר לחשש של היו"ר בדבר הפליה לטובה אני רוצה להפנות את תשומת-לבו לחוק ההנמקות אשר נתקבל לפני חצי שנה. אם אדם פונה למפקח ומבקש היתר להשתמש בנפט והמפקח יסרב, עליו יהיה לנסק את סרובו ולהסביר מדוע נתן לפלוני ומסרב לתת למבקש.

מר גבעוני:

הדבר הזה אינו בחוץ לנו, קל לנו יותר לבצע את החוק גם בלי הוראה זו, אולם אנחנו סבורים שאף פעם אי-אפשר לראות את כל המקרים מראש שיכולים להיות יוצאי-דופן ואשר ניסוח בלתי גמיש של החוק יכול לגרום לעיוות דין. אולם אם ועדת הכלכלה רוצה לציין את המקרים בהם סותר לתת את ההיתר - לא נתנגד לכך.

א. תלמי:

אני מציע להוסיף כי ההיתרים יינתנו לצרכי נסיונות, או מטעמי בטחון, ע"י המפקח, ובמקרים אחרים רק

באישור השר.

היו"ר ב. אבניאל:

האם אי-אפשר לשנות את הבטוי "כל ענין הדרוש לשם ביצוע חוק זה"?

מר גלאס:

זהו נושא המקובל בחוקים אחרים. אני מוכן להציע: "כל ענין אחר וכו'".

היו"ר ב. אבניאל:

אין בכך הבדל גדול.

מה בנוגע לאגרות?

אנחנו מוכנים למחוק מלה זו.

מר גבעוני:

הוחלט:

1. למחוק בסעיף 5(7) את המלים "פטורים"... והאגרות שישתלמו בעבדם.

2. להוסיף הוראה כי ההיתרים יינתנו לצורך נסיונות, או מטעמי בטחון; באישור השר - גם במקרים אחרים.

סעיפים 8,7,6

מר גלאס:

אנחנו מבקשים למחוק סעיפים 7,6 ו-8. סעיפים אלה הם לפי המתכונת של חקיקת שעת אחרי שיקול נוסף באנו למסקנה שאין כל טעם בדבר זה.

היו"ר ב. אבניאל:

בכל-זאת נקרא סעיפים אלה.

מר גלאס:

(קורא סעיפים 7,6 ו-8)

היו"ר ב. אבניאל:

אם מוחקים את הסעיפים האלה נשאר רק הפרסום ברשומות.

ס. אונא:

קודם צריך לכתוב בחוק שצו צריך לפרסם ברשומות.

מר גלאס:

זה כתוב בפקודת הפרשנות.

היו"ר ב. אבניאל:

אנחנו מעונינים שהצו יפורסם גם בעתונות היומית.

מר גלאס:

זה יוצא-דופן. הפרסום בעתון יומי היה כדי להקל על האדמיניסטרציה.

היו"ר ב. אבניאל:

הפרסום בעתון יומי היה לפי דרישה של ועדות הכנסת.

הוחלט:

1. למחוק סעיפים 7,6 ו-8

2. להוסיף הוראה כי צו טעון פרסום בעתון יומי אחד (מחוץ לפרסום ברשומות).

סעיפים 9 ו-10

הוחלט לכרוך את הדיון בהם בדיון בסעיף 16

סעיף 11

אתם רוצים להבטיח את עצמכם למקרה שהצו לא תופס?
זה לא יתכן.

מ. אונא:

מדובר בפגם בנוסח.

מר דרזין:

אני מוכן להציע שיהיה כתוב "פגם בכתיב".

מר גלאס:

ברצוני להביא כמה דוגמאות מתי שיבוש בצנ הוא
תוצאה של פעולה מכוונת של האיש אשר נגדו
מפעילים את הצו. יש מקרים שאדם מוסר מראש כתובת בלתי נכונה, כדי לא לאפשר,
בדרך זו, ביצוע הליכים פליליים.

מר גבעוני:

זה לא נוגע לסעיף זה. כאן מדובר בצו ולא בהזמנה.

מ. אונא:

סעיף 16 כולל גם צו אישי.

מר גבעוני:

כתובת זה לא נוסח.

ש. פרלשטיין:

האם בחוקים אחרים מופיע סעיף זה?

ב. אזניה:

בוודאי, למשל בחוק הארנונה. (קודא סעיף 27
בחוק הארנונה).

מר גבעוני:

אתם מציעים לכתוב "בגלל טעות בכתיב" אבל לא
ברור לנו מה פירוש הדבר.

היו"ר ב. אבניאל:

לא פעם נתקלים במשפטים באיזו טעות פרוצדוראלית
או פורמאלית; מזה רוצים להמנע לגבי צו.

ב. אזניה:

אני מוכן להציע: "בגלל טעות או שבוש בכתיב".

מר גבעוני:

אני הצעתי לכתוב "בגלל פגם בכתיב" כי חשבת
שהצעה זו תאחד את הוועדה. אם לא - אני עומד

מר גלאס:

על הנוסח המקורי.

אחרי שיקול שני אני רוצה לומר: היות ומחיקת
הסעיף לא תבטל כליל את אפשרות הביצוע - אם כי
תהיה בזה הכבדה - והיות והנוסח של "שבוש בכתיב" אינו מוסיף הרבה - אנחנו
מוכנים להסכים למחיקה.

מר גבעוני:

הוחלט למחוק סעיף 11

סעיף 12

מי שעבר על הוראות חוק זה "על ידי אחרים"
שלא מדעת, מדוע ייענש? צריך להוסיף מי שעבר

א. תלמי:

"ביודעין".

העונש שקובע סעיף זה הוא שנת מאסר או 5,000
ל"י קנס. שמעתי על הרבה מקרים של תאונות בדרכים, שגרמו נזק וצער רב,
אבל לא שמעתי שמי שהיה אשם בתאונות דרכים קיבל קנס כל-כך גבוה.

זהו עונש מכסימלי.

ב. אזניה:

הדבר הגדול שיש בחקיקה ובחיים זהו חוש הפרופורציה, אם אתם חושבים שזהו עונש מכסימלי אז תגדילו את העונש על גרימת מות בתאונות.

א. תלמי:

ההוראה הזו, מי שענה, בין בעצמו ובין ע"י אחרים, היא יותר מדי כללית. נניח שנהג יעבור עבירה

ד. אונא:

ובעל הרכב יהיה אחראי.

לכן חה"כ תלמי הציעה להוסיף, "ביודעין".

היו"ר ב. אבניאל:

דבר שני: אני מציע למחוק את עונש המאסר.

ד. אונא:

אם מישהו רימה אותי אני לא חייב להעניש ואני לא חייב להוכיח אם המעשה שנעשה היה בידיעתו

ש. פרלשטיין:

או לא. בינתיים יטרידו אותי.

אני מצטרף להצעה למחוק את עונש המאסר.

אני מציע שהקנס המכסימלי לא יעלה על 1,000 ל"י.

ב. אזניה:

אינני מעלה על הדעת שתהיה עבירה על חוק, שאנחנו רואים בו חוק רציני, שלא תהיה עליה אפשרות

של עונש מאסר.

בחוק המים, על דברים חמורים ביותר הכנסנו מאסר מכסימלי של 3 חדשים, במקרה של עבירה חוזרת.

ד. אונא:

אולם יש עונש מאסר. זה לא יכול להיות בלי מאסר.

ב. אזניה:

לחה"כ תלמי אני רוצה לומר כי ענין הפרופורציה שהיו עוררה בטעות יסודו. לגבי עבירות תנועה המאסר המכסימלי הוא 3 שנים ופה רק שליש. לא אעמוד כל-כך על תקופת המאסר, אבל עונש של מאסר חייב להיות בחוק.

היו"ר ב. אבניאל:

ואם נקבע קנס מכסימלי של 10,000 ל"י?

ב. אזניה:

אינני מסכים שיכולה להיות עבירה במדינה שלגביה לא תהיה אפשרות של עונש מאסר. אתה אינך יכול לדעת מראש אם לעבריין לא כדאי לו לעשות את העבירה ואח"כ לשלם את הקנס.

היו"ר ב. אבניאל:

אני מציע שכולנו נתאחד סביב ההצעה של חדשיים מאסר.

מר גבעוני:

דומני שהורדת העונש המכסימלי של מאסר מחייבת להעלות את הקנס. הפתיון, מבחינה כספית, הוא עצום. נהג שמשתמש בנפט מרוויח 5,000 ל"י לשנה.

ב. אזניה:

אם כך אני מציע שנתאחד סביב ההצעה של שלושה חדשים מאסר ו-5,000 ל"י קנס.

ש. שורש:

אני רוצה להפנות את תשומת לבכם שאותו אחרון קטן של מהילה, בתחנות הדלק, שעליו דיבר חה"כ איכילוב מביא לרווחים גדולים, נשים לב לפדיון הגדול שיש לתחנה.

היו"ר ב. אבניאל:

אני רוצה לראות את חכמי הוועדה האם הם מוכנים להתאחד סביב ההצעה: שלושה חדשי מאסר ו-5,000

ל"י קנס?

אני רוצה לשקול בדעתו.

ד. אונא: